

Mars 2020

EUROPEISKA SOCIALA STADGAN

Europeiska kommittén för sociala rättigheter

Slutsatser 2019

FINLAND

(SAMMANFATTNING)

Europeiska kommittén för sociala rättigheter har till uppgift att avgöra om den rådande situationen i stater är förenlig med Europeiska sociala stadgan. Utifrån de nationella rapporterna antar kommittén slutsatser och utifrån det kollektiva klagomålsförfarandet fattar den "beslut".

Den allmänna inledningen till slutsatserna innehåller en presentation av detta fördrag och utlåtanden formulerade av kommittén om tolkningen av fördraget.¹

Finland ratificerade den (reviderade) europeiska sociala stadgan den 21 juni 2002. Tidsfristen för inlämnande av den 14:e rapporten om tillämpningen av stadgan till Europarådet löpte ut den 31 oktober 2018 och Finland lämnade in sin rapport den 30 oktober 2018. Den 24 januari 2019 fick kommittén kommentarer om tillämpningen av stadgans artiklar 8, 16, 17, 19 och 27 av Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC, Tjänstemannacentralorganisationen STTK och arbetsmarknadscentralorganisationen för högskoleutbildade Akava. Den 24 januari 2019 fick kommittén kommentarer om genomförandet av artiklarna 8 och 27 i stadgan av Företagarna i Finland.

Den här rapporten gäller de godkända bestämmelserna i följande artiklar i den tematiska gruppen "barn, familjer och invandrare":

- skydd för barn och ungdom (artikel 7),
- skydd för arbetstagare vid graviditet och barnsörd (artikel 8),
- familjens rätt till socialt, rättsligt och ekonomiskt skydd (artikel 16),
- minderårigas rätt till socialt, rättsligt och ekonomiskt skydd (artikel 17),
- migrerande arbetstagares och deras familjers rätt till skydd och hjälp (artikel 19),
- rätt till jämställdhet för arbetstagare med familjeansvar (artikel 27),
- rätt till bostad (artikel 31).

Finland har godkänt alla artiklar i denna grupp, med undantag av artiklarna 7.6 och 7.9, 8.1, 8.3, 8.5 och 19.10.

Granskningsperioden var 1 januari 2014 –31 december 2017.

Detta kapitel om Finland gäller 30 situationer och innehåller

– 26 slutsatser enligt vilka stadgan följs: artikel 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.7, 7.8, 8.4,16, 17.1, 17.2, 19.1, 19.2, 19.3, 19.4, 19.5, 19.6, 19.7, 19.8, 19.9, 19.11, 19.12, 27.1, 27.2, 31.1, 31.2 och 31.3,

– 2 slutsatser enligt vilka stadgan inte följs: artikel 8.2 och 27.3.

När det gäller de två övriga situationerna, artikel 7.10 och 19.1, behöver kommittén ytterligare information för att kunna bedöma situationen.

Kommittén anser att denna underlåtenhet att anmäla de uppgifter som krävs bryter mot den rapporteringsskyldighet som Finland har förbundit sig till enligt den reviderade stadgan. Regeringen är således skyldig att lämna dessa uppgifter i Finlands följande rapport om artiklarna i fråga.

Följande rapport som Finland ska lämna in är en förenklad rapport om uppföljningen av de åtgärder som vidtagits med anledning av kommitténs avgöranden i ärenden som gäller kollektivt klagomålsförfarande och där kommittén har konstaterat kränkningar av stadgan.

Tidsfristen för att lämna in den rapporten löpte ut den 31 december 2019.

¹Slutsatserna och staternas rapporter är tillgängliga på Europarådets webbplats (www.coe.int/socialcharter).

Artikel 7 – Skydd för barn och ungdom

Punkt 1 – Förbud mot anställning av personer under 15 år

Slutsats

Till dess att kommittén får de begärda uppgifterna, är slutsatsen att situationen i Finland är i samklang med artikel 7.1 i stadgan.

Artikel 7 – Skydd för barn och ungdom

Punkt 3 – Förbud mot anställning av barn som omfattas av läroplikt

Slutsats

Till dess att kommittén får de begärda uppgifterna, är slutsatsen att situationen i Finland är i samklang med artikel 7.1 i stadgan.

Artikel 7 – Skydd för barn och ungdom

Punkt 4 – Arbetstid

Slutsats

Kommitténs slutsats är att situationen i Finland är i samklang med artikel 7.4 i stadgan.

Artikel 7 – Skydd för barn och ungdom

Punkt 5 – Skälig lön

Slutsats

Kommitténs slutsats är att situationen i Finland är i samklang med artikel 7.5 i stadgan.

Artikel 7 – Skydd för barn och ungdom

Punkt 7 - Betald semester

Slutsats

Kommitténs slutsats är att situationen i Finland är i samklang med artikel 7.7 i stadgan.

Artikel 7 – Skydd för barn och ungdom

Punkt 8 – Förbud mot nattarbete

Slutsats

Kommitténs slutsats är att situationen i Finland är i samklang med artikel 7.8 i stadgan.

Artikel 7 – Skydd för barn och ungdom

Punkt 10 – Särskilt skydd mot fysiska och moraliska risker

Kommittén noterar de uppgifter som ingår i Finlands rapport.

Skydd mot sexuella övergrepp

Kommittén har tidigare begärt information om sådana ändringar i den lagstiftning om sexuellt våld mot och utnyttjande av barn som Finland gjort efter att ha ratificerat Europarådets konvention om skydd av barn mot sexuell exploatering och sexuella övergrepp (Slutsatser 2011).

Rapporten innehåller inga sådana uppgifter. Kommittén upprepar sin begäran om aktuell information om den rättsliga situationen, dvs. om huruvida lagstiftningen skyddar alla barn under 18 år mot alla former av sexuellt utnyttjande och om andra åtgärder som vidtagits för att hantera sexuella övergrepp mot barn.

Kommittén erinrar om att för att trygga rätten enligt artikel 7.10 de stater som är parter måste vidta särskilda åtgärder för att förbjuda och bekämpa alla former av sexuella övergrepp mot barn, särskilt när det gäller involvering av barn i sexindustrin. Detta förbud ska åtföljas av lämpliga kontrollmekanismer och påföljder.

Skydd mot missbruk av informationsteknik

Kommittén har tidigare begärt information om åtgärder som vidtagits för att skydda barn mot utnyttjande på internet (Slutsatser 2011).

Enligt rapporten fäster man större uppmärksamhet än tidigare vid barns och ungas säkerhet som användare av internet och som skapare av innehåll. Ungdomsarbetare utbildas i syfte att säkerställa att de har tillräckliga kunskaper och färdigheter om verksamheten i digitala miljöer.

År 2017 utsåg undervisnings- och kulturministeriet Helsingfors stads centrum för digitalt ungdomsarbete Verke till nationellt kompetenscentrum för digitalt ungdomsarbete. En av Verkes huvudsakliga uppgifter är att säkerställa att medvetenheten om det digitala ungdomsarbetet och kompetensen i detta arbete ökar. Det centrala i Verkes verksamhet är bland annat att främja en trygg användning av internet bland unga.

Mediekunskapsskolan Finnish Safer Internet Centre (FISIC) har inrättats för att främja en tryggare och bättre användning av internet och mobil teknik bland barn och unga. FISIC ordnar upplysningskampanjer och tar fram material och utrustning för att delas ut. Inom nätverket för mediekunskapsskolor (Safer Internet Centres, SICS) finns det ett nätverk av hjälptelefoner som ger barn, ungdomar och föräldrar information, rådgivning och hjälp med att hantera skadligt innehåll, skadliga kontakter (såsom sexuella kontakter med barn) och skadliga beteenden (såsom nätmobbning och sexkommunikation).

I det europeiska nätverket för mediekunskapsskolor (Insafe) erbjuder INHOPE-tipstelefoner ett sätt för allmänheten att anonymt anmäla misstänkt olagligt material på nätet, däribland material om sexuella övergrepp mot barn (CSAM). Tipstelefonen ser till att ärendet utreds och, om det konstateras att materialet är olagligt, överförs till den behöriga brottsbekämpande myndigheten och ofta även till den tjänsteleverantör som administrerar innehållet på internet.

I Finland är det frivilligorganisationen Rädda Barnen rf som upprätthåller en Inhope-tipstelefon, kallad *Nettivistihje*. Tipstelefonen förmedlar all information om olagligt CSAM-

material som publicerats på utländska webbplatser till tipstelefonen i det land där det olagliga materialet finns samt i Finland till Centralkriminalpolisen. Om landet i fråga inte har någon medlem i Inhope-nätverket, lämnas uppgifter om olagligt innehåll till de brottsbekämpande myndigheterna i Finland. Alla uppgifter av betydelse som gäller Finland lämnas till de finländska brottsbekämpande myndigheterna för utvärdering och eventuella åtgärder.

Skydd mot andra former av utnyttjande

Kommittén har tidigare begärt information om genomförandet och uppföljningen av den nationella handlingsplanen mot människohandel, särskilt om de åtgärder som vidtagits för att förbättra uppföljningen och utvärderingen av handel med barn och om utbildning på områden där man kommer i kontakt med handel med barn (Slutsatser 2011).

Rapporten innehåller inga sådana uppgifter. Kommittén upprepar sin begäran om information om de åtgärder som vidtagits för att identifiera offer för människohandel och förhindra handel med barn. Kommittén anser att den, om information i frågan inte ges i nästa rapport, inte har några grunder för att verifiera att situationen är förenlig med stadgan.

Kommittén noterar i Finlands rapport till FN:s kommitté för barnets rättigheter [CRC/C/FIN/5-6.] från 2019 att det i mars 2019 har publicerats en rapport om offer för människohandel under 18 år och i åldern 18–21 år. Av rapporten framgick det att systemet för hjälp till offer för människohandel under åren 2006–2018 bistod sammanlagt 55 barn under 18 år och 141 unga vuxna (18–21 år) och också att sexuellt utnyttjande var den form av människohandel som oftast identifierats mot barn och ungdomar.

Kommittén ställer frågan vilka åtgärder som har vidtagits för att skydda och hjälpa utsatta barn, särskilt barn som lever på gatan eller riskerar att bli barnarbetare, även på landsbygden.

Slutsats

Kommittén skjuter upp sina slutsatser till dess att den har fått de begärda uppgifterna.

Artikel 8 – Skydd för arbetstagare vid graviditet och barnsbörd

Punkt 2 – Uppsägning lagstridig under moderskapsledighet

Kommittén noterar de uppgifter som ingår i Finlands rapport.

Förbud mot uppsägning

I sin föregående slutsats (Slutsatser 2011) ansåg kommittén att situationen är förenlig med stadgan när det gäller förbudet mot uppsägning inom den privata sektorn och frågade om kvinnor som arbetar inom den offentliga sektorn skyddas på samma sätt.

Som svar konstaterar Finland i sin rapport att arbetsavtalslagen, som förbjuder uppsägning av gravida kvinnor eller kvinnliga arbetstagare som tar ut familjeledighet, också tillämpas på arbetstagare inom den offentliga sektorn. På offentliga anställningsförhållanden tillämpas statstjänstemannalagen (750/1994) och lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003). Enligt 25 § 5 mom. i statstjänstemannalagen får en myndighet inte säga upp en tjänsteman på grund av graviditet eller under särskild moderskapsledighet, moderskapsledighet, faderskapsledighet, föräldraledighet eller vårdledighet. En myndighet får inte heller sedan den fått kännedom om tjänstemannens graviditet eller om att tjänstemannen utnyttjar sin ovan nämnda rätt, säga upp anställningsförhållandet så att det upphör då den ovan nämnda ledigheten börjar eller medan den varar.

Kommittén konstaterar att situationen i detta avseende alltså är förenlig med artikel 8.2 i stadgan.

Gottgörelse för olaglig uppsägning

I sina tidigare slutsatser (Slutsatserna 2011 och 2007) ansåg kommittén att situationen inte var förenlig med artikel 8.2 i stadgan, eftersom lagen inte innehöll några bestämmelser om återanställning av kvinnor som olagligen sagts upp under graviditet eller moderskapsledighet.

Utgående från rapporten konstaterar kommittén att sådan återanställning som domstolen har bestämt efter en olaglig uppsägning inom den offentliga sektorn enligt gällande lagstiftning endast gäller tjänstemän och tjänsteinnehavare inom staten och kommunerna samt inom den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. När det gäller den privata sektorn framgår det av rapporten att lagstiftningen fortfarande inte garanterar rätten till återanställning efter en olaglig uppsägning, även om arbetsgivaren och arbetstagaren kan komma överens om att uppsägningen ska betraktas som ogiltig.

Kommittén erinrar om att detta inte är en tillräcklig garanti för att kraven i artikel 8.2 i stadgan uppfylls och att situationen därför fortfarande inte är förenlig med stadgan, eftersom lagstiftningen inte föreskriver om återanställning av kvinnor som olagligt sagts upp under graviditet eller moderskapsledighet inom den privata sektorn.

Kommittén har tidigare (Slutsatser 2007) konstaterat att det i den ändrade lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (232/2005) inte längre föreskrivs något maximibelopp för den ersättning som kan betalas för olaglig uppsägning.

Slutsats

Kommitténs slutsats är att situationen i Finland inte är förenlig med artikel 8.2 i stadgan, eftersom lagstiftningen inte föreskriver om återanställning av kvinnor som olagligt sagts upp under graviditet eller moderskapsledighet inom den privata sektorn.

Artikel 8 – Skydd för arbetstagare vid graviditet och barns börd

Punkt 4 – Bestämmelser om nattarbete

Slutsats

Kommitténs slutsats är att situationen i Finland är i samklang med artikel 8.4 i stadgan.

Artikel 16 – Familjens rätt till socialt, rättsligt och ekonomiskt skydd

Slutsats

Till dess att kommittén får de begärda uppgifterna, är slutsatsen att situationen i Finland är i samklang med artikel 16 i stadgan.

Artikel 17 – Minderårigas rätt till socialt, rättsligt och ekonomiskt skydd

Punkt 1 - Hjälp, undervisning och yrkesutbildning

Slutsats

Kommitténs slutsats är att situationen i Finland är i samklang med artikel 17.1 i stadgan.

Artikel 17 – Minderårigas rätt till socialt, rättsligt och ekonomiskt skydd

Punkt 2 – Avgiftsfri grundläggande utbildning – regelbunden skolgång

Slutsats

Till dess att kommittén får de begärda uppgifterna, är slutsatsen att situationen i Finland är i samklang med artikel 17.2 i stadgan.

Artikel 19 – Migrerande arbetstagares och deras familjers rätt till skydd och hjälp

Punkt 1 - Hjälp och information om migration

Kommittén noterar de uppgifter som ingår i Finlands rapport.

Ytterligare noterar kommittén de uppgifter som ingår i de kommentarer som Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC, Tjänstemannacentralorganisationen STTK och arbetsmarknadscentralorganisationen för högskoleutbildade Akava samt Företagarna i Finland har lämnat och som inkommit den 24 januari 2019.

Migrationens utvecklingstrender

Kommittén har i sin föregående slutsats (Slutsatser 2011) bedömt migrationstrenderna i Finland. Denna fråga tas inte upp i rapporten, och kommittén begär att nästa rapport ska ge aktuell information om migrationsutvecklingen.

Ändringar i politiken och den rättsliga ramen

Kommittén konstaterar att den tidigare (Slutsatser 2011) har bedömt den politiska och rättsliga ramen för migration. Rapporten innehåller inga uppgifter om väsentliga ändringar i detta avseende. Där nämns dock att syftet med lagen om främjande av integration (1386/2010) är att stödja och främja integration och invandrades möjligheter att aktivt delta i samhällsverksamheten i Finland. Lagens syfte är dessutom att främja jämlikhet och likabehandling och en positiv växelverkan mellan olika befolkningsgrupper.

Avgiftsfria tjänster och information till migrerande arbetstagare

Kommittén erinrar om att denna bestämmelse garanterar rätten till kostnadsfri information och assistans både till medborgare som vill flytta från ett land och medborgare i andra avtalsslutande stater som vill flytta till ett land (Slutsatser nr I (1969), yttrande om tolkningen av artikel 19.1). Informationen bör vara tillförlitlig och opartisk och behandla sådana frågor som vilka formaliteter som ska uppfyllas och förväntade levnads- och arbetsförhållanden för migrerande arbetstagare i destinationslandet (t.ex. yrkesvägledning och yrkesutbildning, social trygghet, medlemskap i en fackförening, bostad, socialservice, utbildning och hälsovård) (Slutsatser nr III (1973), Cypern).

Kommittén anser att kostnadsfria informations- och hjälptjänster för migrerande arbetstagare ska vara tillgängliga för att fungera effektivt. Även om tillhandahållande av resurser på elektronisk väg är en värdefull tjänst anser kommittén att det, med tanke på att migrerande arbetstagare kan ha begränsad tillgång till dessa tjänster, finns ett behov av andra informationssätt, såsom servicetelefoner och serviceställen (Slutsatser 2015, Armenien).

Kommittén har i sina slutsatser från 2011 gjort en omfattande utvärdering av tjänster och information som riktas till migrerande arbetstagare. I rapporten nämns också att åtgärder och tjänster som främjar integration i enlighet med lagen om främjande av integration ordnas som en del av den kommunala basservicen och arbets- och näringsförvaltningens tjänster samt i form av andra åtgärder som främjar integration. I tjänsterna ingår basinformation om det finländska samhället, vägledning och rådgivning, inledande kartläggning, integrationsplan och integrationsutbildning. I rapporten bekräftas dessutom att de relevanta tjänsterna är tillgängliga för alla som har registrerat sin rätt att vistas i landet eller fått ett uppehållskort. Guiden *Arbete i Finland* uppdaterades 2014 och finns tillgänglig på flera språk på arbets- och näringsministeriets webbplats, där det också finns broschyrer på engelska om finsk arbetslagstiftning. Arbetarskyddsmyndigheternas webbplats har också information på engelska om anställningsförhållanden. Även arbetarskyddsförvaltningens telefonrådgivning betjänar på engelska.

Kommittén konstaterar att FFC, STTK och Akava i sina kommentarer har framfört vissa utmaningar i fråga om integrationssamarbetet. Dessa gäller i synnerhet ansvarsfördelningen mellan landskapen och kommunerna i fråga om integrationen av invandrare, som inte har definierats på ett heltäckande sätt och som fortfarande är delvis oklar, samt fördelningen av behövliga resurser och tillgången till tjänster. Kommittén ber att dessa observationer kommenteras i följande rapport.

Åtgärder mot vilseledande propaganda om invandring och invandring

Kommittén påminner om att åtgärder av regeringen bör förhindra att medborgare som flyttar ut ur landet ges vilseledande information och motverka att felaktig information ges till invandrare som söker sig till landet (Slutsatser XIV-1 (1998), Grekland).

Kommittén anser att kampen mot vilseledande propaganda för att vara effektiv bör innehålla rättsliga och praktiska åtgärder för att bekämpa rasism, främlingsfientlighet och kvinnohandel. Sådana åtgärder, som bör riktas till hela befolkningen, behövs bland annat för att bekämpa spridningen av stereotypa antaganden om invandrades tendens till brott, våld, droganvändning eller sjukdomar (Slutsats XV-1 (2000), Österrike).

Kommittén påminner också om att offentliga aktörers uttalanden kan skapa en diskriminerande atmosfär. Rasistisk vilseledande propaganda som indirekt tillåts av eller direkt härstammar från statliga myndigheter är ett brott mot stadgan (*Centre on Housing Rights and Evictions (COHRE) v Italia*, klagomål nr 58/2009, avgörande i sak av den 25 juni 2010). Kommittén betonar vikten av att främja ansvarsfull kommunikation och förhindra att diskriminerande åsikter sprids.

Kommittén erinrar också om att det för att bekämpa vilseledande propaganda måste finnas ett effektivt system för att kontrollera diskriminerande, rasistisk eller till hat hetsande retorik, särskilt i offentligheten. Kommittén betonar att myndigheterna bör vidta åtgärder mot vilseledande propaganda som ett sätt att förhindra olaglig invandring och människohandel (Slutsatser 2006, Slovenien).

Slutligen vill kommittén erinra om att staterna också måste vidta åtgärder för att upplysa de brottsbekämpande myndigheterna, såsom de tjänstemän som först kommer i kontakt med invandrare.

I sin slutsats från 2011 påpekade kommittén att Europeiska kommissionen mot rasism och intolerans (ECRI) i sin tredje rapport om Finland rekommenderade att de finländska myndigheterna skulle överväga att utfärda bestämmelser som uttryckligen gäller rasistiskt och främlingsfientligt tal av dem som stöder politiska partier. Enligt ECRI bör Finland också

överväga att inrätta ett oberoende organ för att utreda alla påstådda överträdelser från brottsbekämpande myndigheters sida, särskilt påståenden om rasism och rasdiskriminering. Dessutom rekommenderade ECRI med eftertryck att de finländska myndigheterna skulle vidta ytterligare åtgärder för att få till stånd ett påvisbart och konsekvent offentligt åtagande att bekämpa alla former av rasism och rasdiskriminering. ECRI begärde information om de åtgärder som Finland har vidtagit med anledning av ECRI:s rekommendationer.

Rapporten innehåller inte de begärda uppgifterna. Kommittén erinrar om sin fråga och betonar att det inte finns något som tyder på att situationen i detta avseende är förenlig med stadgan, om inte utförlig information ges i nästa rapport.

Slutsats

Kommittén skjuter upp sin slutsats till dess att den har fått de begärda uppgifterna.

Artikel 19 – Migrerande arbetstagares och deras familjers rätt till skydd och hjälp

Punkt 2 – Avfärd, resa och mottagande

Slutsats

Till dess att kommittén får de begärda uppgifterna, är slutsatsen att situationen i Finland är i samklang med artikel 19.2 i stadgan.

Artikel 19 – Migrerande arbetstagares och deras familjers rätt till skydd och hjälp

Punkt 3 – Samarbete mellan statliga och privata sociala institutioner i utvandrings- och invandringsländerna

Slutsats

Till dess att kommittén får de begärda uppgifterna, är slutsatsen att situationen i Finland är i samklang med artikel 19.3 i stadgan.

Artikel 19 – Migrerande arbetstagares och deras familjers rätt till skydd och hjälp

Punkt 4 – Likabehandling i fråga om anställningsförhållanden, organisationsfrihet och boendeförhållanden

Slutsats

Till dess att kommittén får de begärda uppgifterna, är slutsatsen att situationen i Finland är i samklang med artikel 19.4 i stadgan.

Artikel 19 – Migrerande arbetstagares och deras familjers rätt till skydd och hjälp

Punkt 5 – Likabehandling i fråga om skatter och avgifter

Slutsats

Kommitténs slutsats är att situationen i Finland är i samklang med artikel 19.5 i stadgan.

Artikel 19 – Migrerande arbetstagares och deras familjers rätt till skydd och hjälp

Punkt 6 – Familjeåterförening

Slutsats

Till dess att kommittén får de begärda uppgifterna, är slutsatsen att situationen i Finland är i samklang med artikel 19.6 i stadgan.

Artikel 19 – Migrerande arbetstagares och deras familjers rätt till skydd och hjälp

Punkt 7 – Likabehandling i rättsliga förfaranden

Slutsats

Kommitténs slutsats är att situationen i Finland är i samklang med artikel 19.7 i stadgan.

Artikel 19 – Migrerande arbetstagares och deras familjers rätt till skydd och hjälp

Punkt 8 – Garantier mot utvisning

Slutsats

Kommitténs slutsats är att situationen i Finland är i samklang med artikel 19.8 i stadgan.

Artikel 19 – Migrerande arbetstagares och deras familjers rätt till skydd och hjälp

Punkt 9 – Överföring av tillgångar och besparingar

Slutsats

Till dess att kommittén får de begärda uppgifterna, är slutsatsen att situationen i Finland är i samklang med artikel 19.9 i stadgan.

Artikel 19 – Migrerande arbetstagares och deras familjers rätt till skydd och hjälp

Punkt 11 – Undervisning i den mottagande statens språk

Slutsats

Till dess att kommittén får de begärda uppgifterna, är slutsatsen att situationen i Finland är i samklang med artikel 19.11 i stadgan.

Artikel 19 – Migrerande arbetstagares och deras familjers rätt till skydd och hjälp

Punkt 12 - Undervisning i migrerande arbetstagares modersmål

Slutsats

Kommitténs slutsats är att situationen i Finland är i samklang med artikel 19.12 i stadgan.

Artikel 27 – Rätt till jämställdhet för arbetstagare med familjeansvar

Punkt 1 – Deltagande i arbetslivet

Slutsats

Kommitténs slutsats är att situationen i Finland är i samklang med artikel 27.1 i stadgan.

Artikel 27 – Rätt till jämställdhet för arbetstagare med familjeansvar

Punkt 2 – Föräldraledighet

Slutsats

Kommitténs slutsats är att situationen i Finland är i samklang med artikel 27.2 i stadgan.

Artikel 27 – Rätt till jämställdhet för arbetstagare med familjeansvar

Punkt 3 - Olaglighet vid uppsägning av ett anställningsförhållande på grund av familjeansvar

Kommittén noterar de uppgifter som ingår i Finlands rapport.

Uppsägningskydd

Som svar på kommitténs fråga konstateras det i rapporten att uppsägningskyddet tillämpas i samband med föräldraledighet när det gäller barn som behöver vård eller för andra nära anhöriga (äldre föräldrar).

I rapporten konstateras att en arbetsgivare enligt 7 kap. 9 § i arbetsavtalslagen inte får säga upp ett arbetsavtal på grund av arbetstagarens graviditet eller på grund av att arbetstagaren utnyttjar sin rätt till familjeledighet (dvs. moderskaps-, faderskaps-, föräldra- eller vårdledighet eller till partiell eller tillfällig vårdledighet). Om en arbetsgivare säger upp arbetsavtalet för en gravid arbetstagare eller en arbetstagare som tar ut familjeledighet, anses uppsägningen vara olaglig, om inte arbetsgivaren kan visa att uppsägningen berodde på någon annan giltig omständighet.

Effektiva rättsmedel

I sina tidigare slutsatser (Slutsatserna 2007 och 2011) ansåg kommittén att situationen i Finland inte var förenlig med artikel 8.2 i den reviderade stadgan, eftersom lagen inte innehöll några bestämmelser om återanställning av arbetstagare som olagligt sagts upp på grund av familjeansvar. Kommittén hänvisar till sin slutsats om artikel 8.2 i stadgan och anser att läget fortfarande inte är förenligt med stadgan.

Kommittén noterade tidigare de rättsmedel som står till buds för arbetstagare som olagligt sagts upp, dvs. ersättning eller gottgörelse enligt arbetsavtalslagen (3–24 månaders lön), diskrimineringslagen (högst 15 000 euro) eller lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (obegränsad gottgörelse). Kommittén frågade om dessa olika typer av ersättningar eller gottgörelser utdöms i samma domstol och hur lång tid det tar i snitt att döma ut ersättning eller gottgörelse.

Som svar konstateras i rapporten att gottgörelse enligt lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män betalas för immateriell skada och att den bestäms av tingsrätten (underrätten) inom

den domkrets där arbetsgivaren har sitt huvudsakliga verksamhetsställe. Ersättningen enligt arbetsavtalslagen bestäms av tingsrätten inom den domkrets där arbetsgivaren har sitt huvudkontor eller där arbetet utfördes, om det är fråga om olika domkretsar. Överträdelser av arbets- och tjänstekollektivavtal behandlas vid arbetsdomstolen. Även ärenden som gäller diskriminering i arbetslivet enligt strafflagen (39/1889) behandlas i tingsrätten. Kommittén noterar de preskriptionstider för olika brott som nämns i rapporten.

När det gäller behandlingstiderna konstateras det i rapporten att de beror på antalet ärenden som är anhängiga vid domstolarna. Av justitieministeriets rapport, som behandlar utvecklingen av antalet ärenden som anhängiggjorts vid olika domstolar, framgår att det år 2016 tog i genomsnitt 12,3 månader att behandla ett omfattande tvistemål. Ärenden som gällde anställningsförhållanden, jämställdhet mellan könen och likabehandling var den näst största ärendegruppen.

Slutsats

Kommitténs slutsats är att situationen i Finland inte är förenlig med artikel 27.3 i stadgan, eftersom lagstiftningen inte föreskriver om återanställning av arbetstagare som olagligt sagts upp på grund av familjeansvar.

Artikel 31 – Rätt till bostad

Punkt 1 – Bostad med rimlig standard

Slutsats

Kommitténs slutsats är att situationen i Finland är i samklang med artikel 31.1 i stadgan.

Artikel 31 – Rätt till bostad

Punkt 2 – Minskning av hemlöshet

Slutsats

Till dess att kommittén får de begärda uppgifterna, är slutsatsen att situationen i Finland är i samklang med artikel 31.2 i stadgan.

Artikel 31 – Rätt till bostad

Punkt 3 – Skäliga boendekostnader

Slutsats

Till dess att kommittén får de begärda uppgifterna, är slutsatsen att situationen i Finland är i samklang med artikel 31.3 i stadgan.